

Hannu Isotalo

Koivistonjärventie 229
37500 Lempäälä
y-tunnus: 2973824-4

Vastine

LP-418-2023-01124

Lempäälän kunnan rakennusvalvontaviranomainen

Vastine suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta annettuun huomautukseen

Hannu Isotalo hakee suunnittelutarveratkaisua ja ympäristölupaa maa-ainespankin ja maankaatopaikan toiminnan käynnistämiseksi Lempäälän Kahamäen alueelle kiinteistölle Isotalo 418-458-6-18 noin 5,5 ha alueelle (os. Patakalliontie 36, Lempäälä). Suunnittelutarveratkaisua haetaan alueella voimassa olevan Lastusten osayleiskaava- ja muutos kaavamerkinnän M-2 vuoksi: Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jonka kaavamääräyksessä on todettu, että alueelle ei saa sijoittaa sellaista toimintaa, joka aiheuttaa ympäristöhäiriötä kuten melua, tärinää, eikä ilman, veden tai pohjaveden pilaantumista.

Suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta on annettu huomautus asian käsittelyn yhteydessä Lupapiste.fi -palvelussa.

Vastine huomautukseen esitetään tässä:

Kiinteistön 418-414-1-30 omistajien huomautus

Huomautus koskee erityisesti kiinteistön 418-414-1-30 talousveden turvaamista, raskaan liikenteen määrää Kahamäentiellä sekä kiinteistölle kantautuvaa melua. Huomautuksessa tuodaan esille, että asuinkiinteistön vedensaanti on riippuvainen kaivosta, joka sijaitsee Kahamäen rinteeseen alapuolella eli on maantäyttöaluetta matalammalla merenpintaan nähden. Huomautuksessa esitetään huoli siitä, että millä keinoin varmistetaan, että kaivon vesi säilyy juomakelpoisena.

Hankkeen ympäristövaikutusten tarkastelu tuodaan esille sekä maamassojen vastaanotomäärän valvonta. Huomautuksessa todetaan, että ympäristövaikutuksiin liittyen on huomioitava, että kohteelle läheiset metsät, kohdealue mukaan lukien, on laajalti ojitettu, mikä vauhdittaa kiintoaine- ja ravinnevalumaa lähialueille. Lisäksi tiedustellaan, että kuinka seurataan, että maankaatopaikalta ei leviä ympäristöön haitalliseksi todettuja vieraslajeja.

Huomautuksessa todetaan, että hanke tulee lisäämään raskaan liikenteen määrää Kahamäentiellä, johon kiinteistön piha rajautuu. Kahamäentien on asfaltoitu, mutta kapea tie. Vastaantulevan liikenteen väistäminen vaatii jo nykyisellään tarkkuutta. Raskaan

liikenteen näkökulmasta tie on käytännössä yksikaistainen. Vastaantulevan liikenteen ohittaminen on rekoille mahdollista vain tien levennyskohdissa joita on koko tiellä vain muutamia. Huomautuksessa tuodaan esille, että hakemuksen liikennelaskelma perustuu keskimääräiseen vuosittaiseen kuljetusmäärään. Haetulla maksimimäärällä raskaan liikenteen kuljetuksia olisi 16 per päivä, mikä tarkoittaisi 32 matkaa kiinteistön 418-414-1-30 ohi, nykyisen liikenteen päälle. Koska hankkeen hakemuksen mukaan kuljetusliikenne vaihtelee tuotantotilanteesta riippuen, ei keskimääräinen liikennemäärä anna kuvaa liikenteen ruuhkahuipuista. Vaikka todellinen sesonkiajan liikennemäärä vuorokaudessa ei ole tiedossa, on se joka tapauksessa huomattavasti keskiarvoa suurempi. Huomautuksessa todetaan, että nykyinen asfalttiaseman tuottama raskas liikenne on Kahamäentiellä korostuneen sesonkiluonteista. On syytä olettaa, että maa-ainespankin ja maankaatopaikan kuljetusten ruuhkahuiput sijoittuvat myös nykyisen liikenteen sesonkiaikaan kesäkaudelle. Liikenteen lisäys Kahamäentiellä tekisi liikennetilanteen kestävämmäksi ja vaaralliseksi sesongin aikana. Merkittävä haitta olisi erityisesti kiinteistön pihaliittymän vaarallisuus. Kahamäentielle olisi tarpeen saada tonttiliittymästä varoitettava liikennemerkki sekä nopeusrajoitusmerkki. Nykyinen sallittu nopeus 50 km/h on liian korkea tonttiliittymän kohdalle. Lisäksi tulisi huomioida riskitason nousu 130-tien ja Kahamäentien liittymässä. Kesäsesongin aikaan 130-tiellä on voimassa kesänopeusrajoitukset ja erityisesti vasemmalle kääntyvän raskaan liikenteen lisääntyminen nostaa onnettomuuksien riskiä.

Maa-ainespankista ja maankaatopaikasta seuraa todennäköisesti myös pölyyn ja meluun liittyvää haittaa. Esitetään tehtäväksi melumittauksia yhteismelusta, joka syntyy paitsi suunnittelusta hankkeesta myös alueella jo olevien toimijoiden toiminnasta. Huomauttajat eivät voi suostua hankkeen ympäristölupahakemuksessa esitettyihin toiminta-aikoihin, jotka ovat laajemmat kuin toiminnassa olevan asfalttiaseman kallionottoalueen toimintaajat. Hakemuksessa on kerrottu, että kuljetuspäiviä on vuodessa 305. Vuodessa on laskennallisesti 260 arkipäivää, joten kuljetuksia jäisi vähintään noin 45 viikonlopun päivälle, mikä on melkein puolet viikonloppujen päivistä vuodessa. Huomautuksen mukaan tämä ei vastaa käsitystä poikkeuksellisuudesta ja toiminta tulisi rajoittaa arkipäiviin. Lisäksi melua tuottavan toiminnan kuten seulonnan tulisi rajautua päiväsaikaan klo 7-18. Lisäksi kysytään, että millä tavoin hankkeen suunnittelussa on huomioitu, että toiminta-alue on koineinen korkealla paikalla vain runsaan 300 m päässä asuinkiinteistöstä. Tiedustellaan myös, että onko suunnittelussa otettu BAT ja parhaat ympäristökäytännöt meluntorjuntaan liittyen huomioon.

Melu ja pöly ja suunnittelualueen sijainti korostavat asuinkiinteistön ja maankaatopaikan metsäisen suojavyöhykkeen merkitystä. Huomautuksessa kysytään, miten suojavyöhykkeen säilyminen aiotaan turvata.

Huomautuksessa tuodaan esille kaavoituksen osalta, että ympäristön muutokset olisivat paremmin ennakoitavissa, jos niitä hallinnoitaisiin kaavoituksella eikä suunnittelutarveratkaisulla ja poikkeusmenettelyllä. Huomauttajaa kiinnostaa, miten alueen kaavoitusta on tavoitteena edistää ja millä tavoin ehdotettu hanke vaikuttaa kokonaisuuden suunnitteluun. Pyydetään kiinnittämään huomiota suunnittelumääräyksiin tarkoituksenmukaisesta toteuttamisjärjestyksestä ja erityisesti ehtoon siitä, että ”alueelle on järjestetty toimivat liikenneyhteydet”. Huomautuksen mukaan raksaan liikenteen lisääminen Kahamäentielle ei edusta hyvää suunnittelua.

Vastine:

Vaikutukset talousvesikaivoon

Hakija on täydentänyt hakemusta pinta- ja pohjavesien tarkkailusuunnitelmalla, jossa on kuvattu hankealueen ja lähiympäristön maaperä-, pinta- ja pohjavesiolosuhteita (kappale 3). Maaperä täyttöalueella ei ole erityisen hyvin vettä johtavaa, jolloin alueelta ei synny merkittävästi pohjavettä suotautumalla. Todennäköisesti suunnitelma-alueella syntyvän pohjaveden virtaussuunta on kallioalueiden välistä etelään päin. Kiinteistön 418-414-1-30 suuntaan on välissä kallioaluetta estämässä ja ohjaamassa pohjaveden virtausta kiinteistön ohi etelän/lounaan suuntaan.

Toiminnassa ei kaiveta maaperää, vaan täytetään olemassa olevaa painannetta ja täyttömateriaalina käytetään vain pilaantumattomia maa-aineksia. Maa-ainespankkitoiminnassa ei käytetä aineiden seostamiseen lannoitteita eikä muitakaan lannoitekemikaaleja. Toiminta-alueelta johdettavat hulevedet johdetaan laskeutusaltaiden ja hiekkasuodattimien kautta, jolloin niiden sisältämä kiintoaineseos laskeutuu ja vesi puhdistuu suotautuessaan ennen sen purkamista tasausaltaan kautta metsäojoon.

Suunnitellun toiminnan ei arvioida vaikuttavan naapureiden kaivojen veden laatuun tai määrään. Alueelta johdettavat pintavedet eivät vaikuta kaivovesiin, joiden vesi on pohjavettä, joka syntyy maakerrosten suojassa suotautumalla maakerrosten läpi.

Tarkkailusuunnitelmassa esitetään kuitenkin asian varmistamiseksi kaivovesinäytteen ottamista kertaluonteisesti ennen toiminnan aloittamista suunnitelma-alueesta lounaan suuntaan sijaitsevista asuttujen kiinteistöjen rengaskaivoista kiinteistöiltä 418-414-1-30 ja 418-414-1-31. Tarvittaessa kaivoista voidaan ottaa seurantanäyte toiminnan aloittamisen jälkeen.

Toiminnan valvonta ja vaikutusten tarkkailu

Vastaanotettavista maa-aineksista pidetään kirjanpitoa, josta ilmenee aineiden määrä, laatu, syntypaikka, tuontipäivämäärä, tuoja ja sijoituspaikka toiminta-alueella. Alueelle vastaanotettavista kuormista pidetään kirjanpitoa kuutioperusteisesti tai ne punnitaan autovaa'alla. Toimintaa ja sen vaikutuksia tarkkaillaan aistinvaraisesti aina alueella toimittaessa. Käyttöpäiväkirja on valvontaviranomaisen saatavilla ja toiminnasta raportoidaan lupaehtojen mukaisesti. Toiminnassa ei vastaanoteta vieraslajeja sisältäviä maa-aineksia. Jos alueelle silti pääsee leviämään haitallisia vieraslajeja, tehdään tarvittava torjunta välittömästi lajikohtaisen ohjeistuksen mukaisesti, jotta vieraslajit eivät pääse leviämään alueelle. Täyttöalueen raja- ja korkeusmerkkejä korkeuden seuranta varten merkitään alueelle ennen toiminnan aloittamista. Tarvittaessa korkotasoa voidaan seurata myös mitauksilla.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) ja parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltaminen perustuu toiminnan suunnitteluun sekä ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tarkoituksen mukaisten laitteiden ja työmenetelmien valintaan. Toiminnan suunnittelussa on kiinnitetty huomiota vastaanotettavien materiaalien valintaan, toiminnan aikaisen käytön valvontaan, vesien hallintaan, ympäristövaikutusten hallintaan ja ympäristötarkkailuun. Toiminnan aikainen valvonta ja dokumentointi sekä raportointi toteutetaan suunnitelman mukaisesti ja lupaehtojen mukaisesti. Kiviainestuotannon BAT-selvityksessä (Paras käyttökelpoinen

tekniikka, BAT, Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa, SYKE 2010) on tarkasteltu ainoastaan kiviainestuotantoalueilla tehtävän kiven murskauksen ja louhinnan toimintoja ja ympäristövaikutuksia. Selvityksessä esitetyt melun- ja pölyntorjuntamenetelmiä voidaan kuitenkin soveltaa maa-ainespankkitoimintaan soveltuvin osin. Esimerkiksi varastokasat voidaan sijoittaa niin että ne toimivat suojaavina esteinä asutuksen suuntaan. Varastokasojen sijoittelulla voidaan myös vähentää siirtomatkoja ja vähentää pölyämistä liikennealueilta. Tarvittaessa lähteviä kuormia voidaan kastella. Sademäärä, tuulen voimakkuus ja suunta vaikuttavat hiukkaspäästöjen leviämiseen alueelta. Maaston metsäisyys ja mäkyisyys vaikuttavat leviämiseen. Suomen Tuuliatlaksen tuulitietojen (hake-musselostus kuva 16) mukaan suunnitelma-alueella vallitsevat tuulen suunnat ovat lounais- ja länsituulet (yht. yli 30 %), jolloin laitosalueelta leviämissuunta on pääosin pois päin lounaassa sijaitsevasta naapurikiinteistöstä 418-414-1-30.

Melu- ja pölyvaikutukset ja liikenne

Toiminnasta syntyvä kokonaisliikennemäärä on keskimääräisellä vastaanottomäärällä noin 8 ajoneuvokäyntiä päivässä, kun kuorma-auton kapasiteetti on noin 10 tn. Toiminnan keskimääräinen liikenne on laskettu kuljetuksen jakautumisella 305 työpäivälle ja keskimääräisellä vuosittaisella vastaanottomäärällä. Haetulla maksimivastaanottomäärällä kuljetuksia on noin 16 ajoneuvokäyntiä päivässä, kun kuljetuskapasiteetti on 10 tn ja kuljetuspäiviä 305.

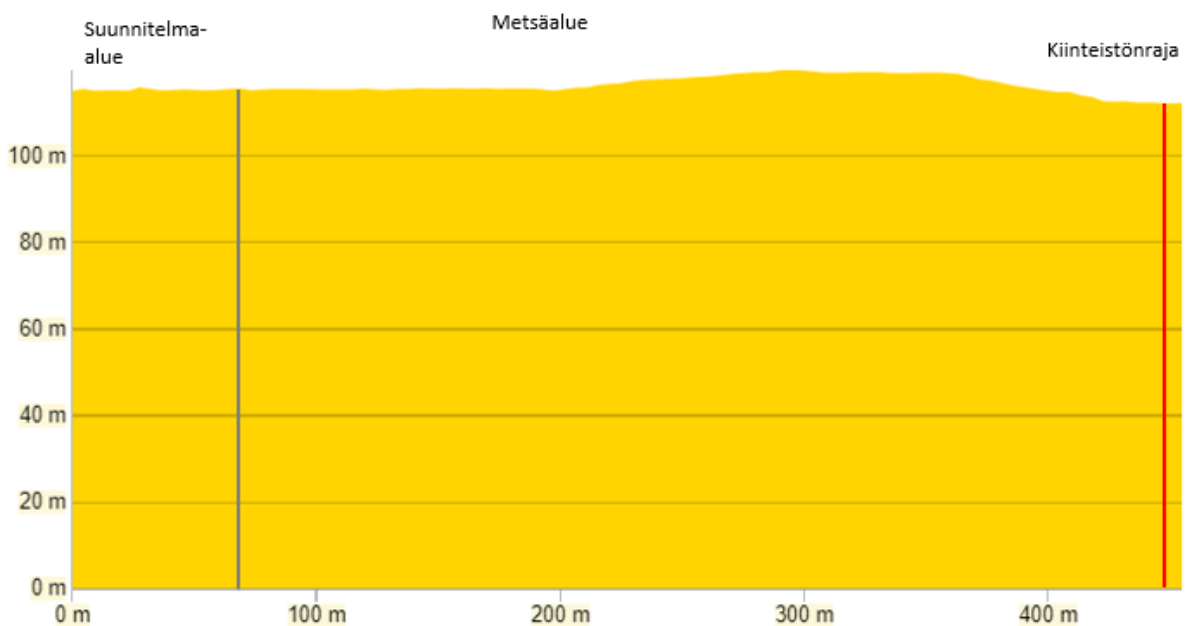
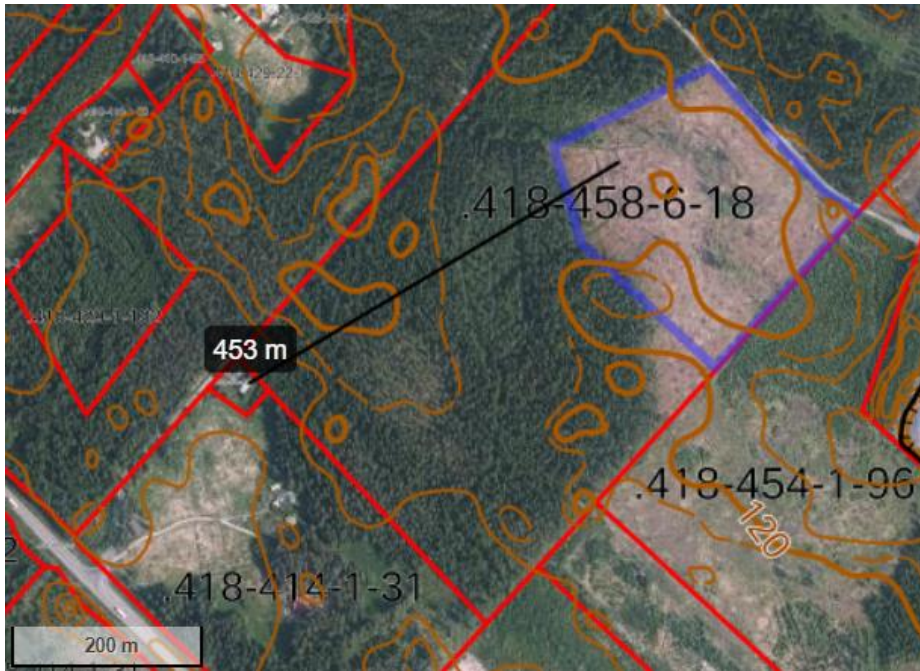
Toiminnasta syntyvää liikennettä ei ole yöaikana (klo 22–07) välisenä aikana, toisinaan kuljetuksia voi olla varhain aamulla klo 6–7 välillä.

Viereisen kiviainestuotannon ja asfalttiaseman meluselvityksessä (9.10.2013 Taratest Oy) kuorma-auton ja kuljetuksen melun lähtötehoarvo on 94 dB. Selvityksen perusteella asfalttiaseman ja kiviainestoiminnasta aiheutuvan liikenteen melutaso ei ylitä päivä- eikä yö-ohjearvoja Kahamäentien varrella sijaitsevien asuinrakennusten kohdalla. Meluselvityksessä esitetty on melun kannalta maksimitilanne, jossa kaikki melunlähteet ovat toiminnassa samanaikaisesti. Kuljetus on selvityksessä merkitty tapahtuvan klo 5–22 välisenä aikana noin 3 ajoneuvoa tunnissa. Nyt haetun maa-ainespankkitoiminnan kuljetuksen lisäys tähän olisi keskimäärin 0,5 ajoneuvoa/h ja maksimissaan 1 ajoneuvo/h ajoittuen klo 6–22 väliselle ajalle pääsääntöisesti arkipäiville. Kalliokiviainesalueen ympäristölupapäätöksen mukaan sen toiminnan kuormauksen ja kuljetuksen toiminta-ajat ovat ympäri vuoden ma-to klo 6-22 ja perjantaisin klo 6-18 pois lukien arkipyhät. Nyt haettu toiminta ei juuri lisää ajallisesti liikennöintiä. Perjantai-illan ja viikonlopun ajot ovat poikkeuksellisia vain tarvittavien kuormien ajoa ja niitä on harvakseltaan.

Melutaso ei haetun toiminnan vuoksi merkittävästi Kahamäentiellä kasva verrattuna nykyiseen tilanteeseen. Melu on luonteeltaan tavalliselle kuorma-autoliikenteelle tyyppillistä, ja toiminnan laajuus on sellaista, että liikennöintitapahtumat ovat melko harvakseltaan toistuvia. Haettu toiminta ei lisää Kahamäentien liikennettä niin, että päivä- ja yö-ohjearvot ylittyisivät asutuilla kiinteistöillä toimintojen yhteisvaikutuksestaan. Maa-aineksen seurlonta ei ole erityisen meluava toiminto, joten sen osalta hakijan näkee, ettei ole syytä rajoittaa hattua toiminta-aikaa (ma-pe klo 6-22).

Kuvassa 1 on esitetty suunnitelma-alueen ja kiinteistön 418-414-1-30 välinen maastoprofiili (paikkatietoikkuna, haettu 15.4.2024). Maastoprofiilin perusteella suunnitelma-alueen

ja kiinteistön välillä on korkeimmillaan noin tasoon 120 m mpy nouseva kumpu toimien suojana kiinteistön 418-414-1-30 suuntaan. Myös suunnitelma-alueen eteläosassa on kallionyppylä korkeimmillaan tasossa 122 m mpy, joka suojaa lounaan ja etelän suuntaan toiminnan vaikutuksilta, kuten melulta ja pölyltä. Toiminta-alueen ja kiinteistön 418-414-1-30 välillä hakijan kiinteistöllä kasvavaa puustoa säilytetään suojana maa-ainespankki- ja täyttöalueen toiminnan ollessa käynnissä. Metsä suojaa melu- ja pölyvaikutuksilta lähimpien asuinrakennusten suuntaan.

Kuva 1. Maastoprofiili suunnitelma-alueen ja kiinteistön väliseltä alueelta. Hankealue maastokartalla sinisellä likimain ja punaisella kiinteistön rajat. Maastoprofiiliin on merkitty suunnitelma-alue ja kiinteistönraja likimain. Lähde: MML, Paikkatietoikkuna, haettu 15.4.2024.

Kahamäentien ympäristössä on myös melulta ja pölyltä suojaavaa puustoa. Kahamäentie on asfaltoitu, mikä vähentää liikennöinnistä aiheutuvaa pölyhaittaa.

Kahamäentielle on mahdollista tarvittaessa rakentaa sopiviin kohtiin ohituspaikkoja hakijan kiinteistölle, jotta liikennöinti on sujuvaa ja turvallista. Asiasta voidaan sopia Kahamäen-Patakallion yksityistien (000-2005-K30990) tiekunnassa, jonka osakkaana ja rasi-tettuna myös hakijan kiinteistö on. Myös liittymän turvallisuuden parantaminen ja liikene-merkit ovat tiekunnan päätettävissä.